

Danièle NOUY

Πρόεδρος του Εποπτικού Συμβουλίου

κ. Νικόλαο Χουντή
Μέλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου
Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
60, rue Wiertz
B-1047 Βρυξέλλες

Φρανκφούρτη, 11 Ιουνίου 2018

Σχετ.: Η επιστολή σας (QZ-036)

Αξιότιμο μέλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, κύριε Χουντή,

Σας ευχαριστώ για την επιστολή σας προς τον κ. Mario Draghi, Πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ), η οποία διαβιβάστηκε από τον κ. Roberto Gualtieri, Πρόεδρο της Επιτροπής Οικονομικής και Νομισματικής Πολιτικής του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, μαζί με συνοδευτική επιστολή, στις 24 Απριλίου 2018. Στην επιστολή σας θέσατε ερωτήματα σχετικά με τις επιλογές ρύθμισης οφειλών που προτείνουν οι ελληνικές τράπεζες. Καθώς το θέμα αυτό άπτεται των εποπτικών καθηκόντων της ΕΚΤ, ο Πρόεδρος προώθησε την επιστολή σας σε εμένα.

Όπως γνωρίζετε, τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια (ΜΕΔ) αποτελούν μείζον πρόβλημα για τη φερεγγυότητα, την κερδοφορία και τους πόρους των τραπεζών, ενώ υπονομεύουν την εμπιστοσύνη των αγορών και των επενδυτών σε αυτές. Έχει επομένως ζωτική σημασία οι ενδιαφερόμενες τράπεζες να επιλύσουν εγκαίρως τα ζητήματα που αντιμετωπίζουν σε σχέση με ΜΕΔ, προκειμένου να μπορέσουν να αναζωογονήσουν τις δανειοδοτικές τους δραστηριότητες και να ανακτήσουν την εμπιστοσύνη των επενδυτών.

Για την αντιμετώπιση του θέματος αυτού, η ΕΚΤ δημοσίευσε το *Έγγραφο κατευθύνσεων προς τις τράπεζες για τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια* (το έγγραφο κατευθύνσεων) τον Μάρτιο του 2017¹, ορίζοντας τους τρόπους με τους οποίους οι τράπεζες καλούνται να αντιμετωπίσουν τα ΜΕΔ. Σκοπός του εγγράφου κατευθύνσεων είναι να καθιερώσει μια συνεπή, βασιζόμενη στις βέλτιστες πρακτικές προσέγγιση για τη διαχείριση των ΜΕΔ από τις τράπεζες σε ολόκληρη τη ζώνη του ευρώ. Το εν λόγω έγγραφο θα πρέπει να βοηθήσει τις τράπεζες να προβούν σε σημαντική και προοδευτική μείωση των υψηλών επιπέδων ΜΕΔ.

Έπειτα από τη δημοσίευση του εγγράφου κατευθύνσεων τον Μάρτιο του 2017, η ΕΚΤ κάλεσε τα σημαντικά ιδρύματα με υψηλούς λόγους ΜΕΔ να υποβάλουν στρατηγικές αντιμετώπισης των ζητημάτων που συνδέονται με τα ΜΕΔ τους και να καθορίσουν μεσοπρόθεσμους στόχους μείωσης σε επίπεδο χαρτοφυλακίου. Στην περίπτωση των ελληνικών τραπεζών, τέτοιες στρατηγικές και στόχοι μείωσης βρίσκονταν υπό εξέλιξη ήδη από το 2016 καθώς η διαμόρφωσή τους ήταν προαπαιτούμενο του τρίτου μνημονίου συνεννόησης στο πλαίσιο του τρέχοντος προγράμματος του ΕΜΣ². Οι ελληνικές τράπεζες

¹ https://www.bankingsupervision.europa.eu/ecb/pub/pdf/guidance_on_npl.el.pdf

² https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/01_mou_20150811_en1.pdf

εφαρμόζουν στρατηγικές για τη μείωση των επιπέδων ΜΕΔ τους μέχρι το τέλος του 2019, με βάση σειρά διαθέσιμων εργαλείων, τα οποία περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων: μέτρα ρύθμισης οφειλών, πράξεις ενεργής μείωσης (πωλήσεις και διαγραφές δανείων), κατασχέσεις, λύσεις μέσω εξωδικαστικών διαδικασιών και διαδικασίες αφερεγγυότητας. Στο κεφάλαιο 2 του εγγράφου κατευθύνσεων περιγράφονται βέλτιστες πρακτικές για τη διαμόρφωση στρατηγικών μείωσης των ΜΕΔ και δίνονται παραδείγματα διαθέσιμων εργαλείων για την εφαρμογή τέτοιων στρατηγικών. Αυτά τα εργαλεία δεν αποκλείουν το ένα το άλλο. Αντιθέτως, οι τράπεζες θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι χρησιμοποιούν όποιον συνδυασμό των διάφορων διαθέσιμων στρατηγικών/επιλογών κρίνεται καταλληλότερος ούτως ώστε να επιτευχθούν οι επιδιωκόμενοι στόχοι, λαμβάνοντας υπόψη τις δικές τους ιδιαιτερότητες καθώς και την αγορά εντός της οποίας λειτουργούν. Επιπλέον, όπως αναφέρεται στο έγγραφο κατευθύνσεων, τα «*νομικά και δικαστικά πλαίσια επηρεάζουν τη στρατηγική για τα ΜΕΔ των τραπεζών και την ικανότητά τους να μειώνουν τα ΜΕΔ*». Με άλλα λόγια, η επίλυση των ζητημάτων που σχετίζονται με ΜΕΔ εξαρτάται σε ορισμένο βαθμό από τα εθνικά νομικά πλαίσια και τους περιορισμούς που αυτά θέτουν. Ειδικότερα, στην Ελλάδα ψηφίστηκαν αρκετά νομοθετικά μέτρα με στόχο την αντιμετώπιση των μακροχρόνιων νομικών εμποδίων που περιόριζαν τις προσπάθειες των τραπεζών να αντιμετωπίσουν το πρόβλημα των ΜΕΔ.

Εν προκειμένω, μια σημαντική πτυχή της επιτυχημένης εφαρμογής των στρατηγικών των τραπεζών για τη μείωση των ΜΕΔ, όπως περιγράφεται και στο παράρτημα 5 του εγγράφου κατευθύνσεων, είναι η επικοινωνία με τον δανειολήπτη στη διάρκεια της διαδικασίας ανάκτησης, η οποία θα πρέπει επίσης να είναι συμβατή με το αντίστοιχο εθνικό νομικό πλαίσιο. Τέτοιο πλαίσιο, δηλαδή ο *κώδικας δεοντολογίας*³ (ο κώδικας), έχει θεσπιστεί στην Ελλάδα από το 2014. Αναθεωρήθηκε το 2016 με σκοπό να βελτιωθεί περαιτέρω η αποτελεσματικότητά του για όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη⁴. Ο κώδικας ορίζει γενικές αρχές ορθής συμπεριφοράς κατά την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ δανειοληπτών και πιστωτικών ιδρυμάτων.

Αν και δεν μπορούν να σχολιαστούν ειδικότερα μεμονωμένες περιπτώσεις, οι μεικτές εποπτικές ομάδες παρακολουθούν σε διαρκή βάση την εφαρμογή των στρατηγικών των ελληνικών τραπεζών για τη μείωση των ΜΕΔ από τη σκοπιά της προληπτικής εποπτείας, συμπεριλαμβανομένων των προσπαθειών επικοινωνίας που καταβάλλονται σε συμμόρφωση με τον κώδικα.

Θα ήθελα να σας επισημάνω ότι, σε περίπτωση που επιθυμείτε περισσότερες διευκρινίσεις σε σχέση με την προστασία των καταναλωτών ή την εκτέλεση του κώδικα, τα ζητήματα αυτά δεν εμπίπτουν στο πεδίο των εποπτικών καθηκόντων της ΕΚΤ και επομένως ο κατάλληλος αποδέκτης των ερωτημάτων σας θα ήταν Τράπεζα της Ελλάδος.

Με εκτίμηση,

Danièle Nouy

³ Κώδικας δεοντολογίας του ν. 4224/2013.

⁴ Ν. 4224/2013 (Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, αρ. φύλλου 288, τεύχος Α' /31.12.2013)
<https://www.bankofgreece.gr/Pages/en/Supervision/nonperformexposures/CodeCond.aspx>